VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI évfolyam 4864. sz. | Csütörtök, 1960. október 27. | 4 oldal, 20 bani

Lapunk tartalmából:

— A klasszikus orosz és szovjet irodalom népszerüsége országunkban 2. old.
— Fiatalos lelkesedéssel 2. old.
— Az Utolsó kanyar — Filmkrónika 2. old.
— Sport 2. old.
— Sokoldaluan elemezték munkájukat a November 7 gyár kommunistái 3. old.
— Tetté válik a gondolat 3. old.
— A beruházások gazdasági hatékonysága 3. old.
— A szervezeti-gazdasági megerősödés évtizede 3. old.
— A leszerelési vita a politikai bizottságban. 4. old.

Előadások a Román Népköztársaságról

Lodzban az elmult napokban Lubomir Rubach professzor előadást tartott az „Ismerjük meg a szocialista országok vivmányait" előadássorozat keretében. Rubach professzor a következő cimmel tartotta meg előadását: „A Román Népköztársaság sikerei a szocializmus épitésének utján".

Ileasa Vasile, az RNK nagykövetségének titkára „A Román Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság testvéri együttmüködésének fejlesztéséről" beszélt.

A hallgatóság nagy érdeklődést tanusitott mindkét előadás iránt.

Végül bemutatták a „Feodor Aman", „A Retyezát hegység" és az „Egy nap a tengerparton-' cimü román rövid filmeket.

Megnyilt a Román Népköztársaság Szakszervezeteinek IV. kongresszusa

A Román Népköztársaság Palotájában szerdán reggel megnyilt a Román Népköztársaság Szakszervezeteinek IV. kongresszusa.

A kongresszuson az ország valamennyi tartományának szakszervezeteiben megválasztott küldöttek vesznek részt, szakszervezeteink több mint 2.800.000 tagjának képviseletében.

A teremben meghivott vendégként jelen van még számos dolgozó, párt- és állami aktivista, a tömegszervezetek és központi intézmények képviselői, tudósok, irók és müvészek, román ujságirók és külföldi sajtótudósitók.

Hosszas és élénk taps közepette érkeznek a kongresszus-terembe az alábbi elvtársak: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăras, Petre Borilă, Nicolae Ceausescu, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Mogyorós Sándor, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Stefan Voitec, Mihai Dalea, Fazekas János.

Jelen van az RMP KB, a kormány és a Nagy Nemzetgyülés Elnökségének számos tagja, társadalmi szervezetek vezetői.

A kongresszus melegen üdvözli a Szakszervezeti Világszövetség képviselőit, valamint a Szovjetunió, az Albán NK, a Bolgár NK, a Csehszlovák SzK, a Kinai NK, Ciprus, a Koreai NDK, Franciaország, a Német DK, a Német SzK, Guinea, India, Irán, Olaszország, a Jugoszláv SzNK, a Mongol NK, a Lengyel NK, a Magyar NK, a Délafrikai Unió, a Vietnámi DK szakszervezeteinek képviselőit, akik részt vesznek a kongresszus munkálataiban.

A teremben ilyen felkiáltások hallatszanak: „Éljen a Román Munkáspárt és Központi Bizottsága, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal", „Éljen a Román Népköztársaság Szakszervezeteinek IV. kongresszusa", „Éljen a világ dolgozóinak nemzetközi egysége és szolidaritása".

Az RNK Szakszervzeteinek Központi Tanácsa megbizásából Gheorghe Apostol elvtárs, az SzKT elnöke megnyitja az RNK Szakszervezetei IV. kongresszusának munkálatait és üdvözli a kongresszusi küldötteket és a meghivottakat.

Ezután megválasztják a kongresszus elnökségét, az igazoló bizottságot, a kongresszus titkárságát és a határozat-tervezeteket szerkesztő bizottságot.

A kongresszus egyöntetüen jóváhagyta a következő napirendet:

1. A Szakszervezetek Központi Tanácsának beszámolója az RNK Szakszervezeteinek a III. és IV. kongresszus közötti időszakban kifejtett tevékenységéről és az RMP III. kongresszusának határozatai alapján a szakszervezetekre háruló feladatokról.

2. A Központi Revíziós Bizottság jelentése.

3. A szakszervezetek uj szervezeti szabályzatának jóváhagyása.

4. A Szakszervezetek Központi Tanácsának és Központi Ellenőrző Bizottságának megválasztása.

Ezután jóváhagyták a kongresszusi munkálatok lefolytatásának szabályzatát.

Hatalmas tapsok közepette emelkedett szólásra Chivu Stoica elvtárs, az RMP KB Politbürójának tagja, a Minisztertanács elnöke, aki a Román Munkáspárt Központi Bizottságának üdvözletét tolmácsolta a kongresszusnak.

A kongresszusi küldöttek és meghivottak hosszas tapssal fogadták az RMP KB üdvözletét és lelkesen éltették a Román Munkáspártot és Központi Bizottságát.

A kongresszus ezután rátért az első napirendi pontra. Gheorghe Apostol elvtárs előterjesztette a Szakszervezetek Központi Tanácsának beszámolóját.

A kongresszus részvevői többizben hatalmas tapssal szakitották félbe a beszámolót. Hosszasan éltették a Román Munkáspártot, a román nép győzelmeinek sugalmazóját és megszervezőjét, hazánkat, a Román Népköztársaságot, hősies munkásosztályunkat, parasztságunkat és értelmiségieinket, szakszervezeteinket — a kommunizmus iskoláját, a világ dolgozóinak nemzetközi egységét és szolidaritását, s a népek közti békét.

Teljesültek a vállalások

A napokban jelentős esemény zajlott le a Libertateagyár bőrszabászainak életében. Ugyanis a mühely munkaközössége becsülettel eleget tett egész évi megtakaritási felajánlásának, sőt tulszárnyalta azt. A bőrszabászok elsődleges vállalása szerint az idén 190.000 négyzetdecimeter bőrt takaritanak meg. A III. pártkongresszust köszöntő felajánlások során tetézték vállalásukat. Ennek alapján megfogadták, hogy megtakaritással járulnak hozzá a takarékossági mozgalom sikeréhez.

A szabászok minden igyekezetükkel vállalásuk valóraváltásán dolgoztak. Lelkes munkájuknak köszönhető, hogy a megtetézett vállalást 9 hónap és 7 nap alatt teljesitették. Ezek a szép eredmények elsősorban a kommunisták személyes példamutatásának tulajdonithatók, akiknek sikerült bevonniok minden dolgozót a megtakaritásokért folytatott harcba. Igy Kohut János, Katkó János, Antochi Mihai, Kati István kommunisták követésre méltó példával jártak elöl minden hónapban a feladatok teljesitésében. A részlegen október 15-ig 291.500 négyzetdecimeter bőrt takaritottak meg, amiből 12.155 pár gyermekbakancsot készithetnek.

Filó József,
levelező

A legtöbb mesterség csak első látszatra tünik egyszerünek, valójában mindegyiknek megvan a maga fortélya, amelyet tanulással, sok-sok tapasztalattal lehet csak elsajátitani. Igy van ez a szövőgépek bordáinak javitásánál is. Nem elegendő, hogy a javitást végző figyelmesen dolgozzék, hanem valóban mestere kell legyen a szakmájának.

A December 30-gyárban eddig még senki sem panaszkodott azokra a szövőgépekre, amelyeket Oarcea Ioan lakatos javitott meg.

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának Chivu Stoica elvtárs útján tolmácsolt üdvözlete a Román Népköztársaság Szakszervezeteinek IV. kongresszusához

Elvtársak és elvtársnők!

Engedjék meg, hogy a Román Munkáspárt Központi Bizottsága nevében meleg elvtársi üdvözletemet tolmácsoljam a kongresszusi küldötteknek és általuk az összes szakszervezeti tagoknak, hős munkásosztályunknak, az értelmiségnek, a városi és falusi dolgozóknak — a szocializmus tevékeny épitőinek a Román Népköztársaságban (Taps).

A Szakszervezetek IV. kongresszusa kiemelkedő esemény szakszervezeti mozgalmunk életében, mivel munkálatai olyan körülmények között folynak le, amikor az egész nép odaadással és lendületesen dolgozik az RMP III. kongresszusán kijelölt történelmi feladatok valóraváltásán.

A pártkongresszuson, az RMP KB jelentésében — e nagy elméleti és gyakorlati jelentőségü okmányban — Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs tudományos, marxi-leninj elemzését adta az országunkban végbement mélyreható társadalmi-gazdasági változásoknak, megvonta a szocialista társadalmi rend megteremtése során kivivott történelmi sikerek mérlegét és nagyszabásu, lelkesitő munka — és harci programot tárt egész népünk elé szocialista hazánk fejlesztésére és felvirágoztatására. A szakszervezeti kongresszus, mélyrehatóan megvizsgálva a szakszervezeteknek a szocialista épités minden területén kifejtett tevékenységét, intézkedéseket hoz, amelyeknek céljuk biztositani a szakszervezetek egyre tevékenyebb részvételét a pártkongresszus által kidolgozott program megvalósításában.

A pártpolitika eltökélt végrehajtásával a dolgozók hatalmas lendületet adtak az ország termelőerői fejlődésének, kimagasló eredményeket értek el a szocialista iparositás müvében, a nehézipar elsődleges fejlesztésében, jelentős mértékben fokozták az ipari termelést és ezzel szilárd alapot teremtettek az egész népgazdaság további fejlődéséhez.

Nagy vonalakban megvalósult a mezőgazdaság szövetkezetesitése s a parasztcsaládok számának és az ország szántóterületének négyötöde immár a szocialista szektorhoz tartozik. A mezőgazdaságot a traktorok és mezőgazdasági gépek tizezreivel láttuk el. Megnövekedett a növényi és állati mezőgazdasági termelés.

Nagy fejlődésnek indult a tudomány és a müvelődés, szüntelenül növekedett a dolgozók anyagi jóléte és kulturális szinvonala.

A népgazdaság valamennyi ágára kiterjedtek és megszilárdultak a szocialista termelési viszonyok, s örökre megszünt hazánkban az ember ember általi kizsákmányolása.

E nagy forradalmi átalakulások folyamatában szüntelenül fejlődött a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége, a román nép és a nemzeti kisebbségek megbonthatatlan testvérisége, megszilárdult és megingathatatlanná vált a népi demokratikus államrendszer.

Az RMP III. kongresszusa szentesitette a szocializmus győzelmét a Román Népköztársaságban. Ez a történelmi győzelem, amely a néptömegeknek a kizsákmányolástól és elnyomástól mentes, jobb életre irányuló törekvéseit testesiti meg, a román nép hősies, áldozatteli harcának gyümölcse. (Taps).

Szocialista rendszerünk megteremtésében döntő szerepet játszott szorgalmas és tehetséges munkásosztályunk, amely becsülettel tölti be az összes dolgozók vezető osztályaként ráháruló történelmi hivatást. A munkásosztály ereje s nemkülönben az a képessége, hogy az uj társadalom épitéséért folyó harcban az egész nép élén álljon, annak tulajdonitható, hogy a népi forradalomért, a szocializmusért vivott harc tüzében megacélozódott sorainak egysége, hogy kipróbált vezetője volt és van: a Román Munkáspárt. (Hosszantartó taps.) A mindent legyőző marxi-lenini tanitással felvértezett pártunk a dolgozóknak, az egész népnek bizalmát és szeretetét élvezi. Pártunk ma erősebb, mint valaha és szilárdan sorakozik fel Központi Bizottsága körül, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal s biztos kézzel vezeti a városi és falusi dolgozók harcát szocialista épitésünk nagy müvének teljes diadaláért.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

A NAGY BARÁTSÁG hónapja

Többszázan iratkoztak be eddig az orosz nyelvtanfolyamokra

Az Arlus Városi Tanácsának rendezvényei között kimagasló helyet foglalnak el az orosz nyelvtanfolyamok. A Városi Tanács arra törekszik, hogy minél több dolgozó vehessen részt az orosz nyelvtanfolyamokon. Ezért a vállalatokban, intézményekben szakavatott tanárok vezetésével orosz nyelvtanfolyamokat szerveztek. A résztvevők nagy érdeklődéssel kapcsolódtak be a nyelvtanulásba. Az orosz nyelv elsajátitása hasznos segitséget nyujt majd nekik szakmai ismereteik gazdagitásában. Ezzel magyarázható, hogy a dolgozók egyre többen iratkoznak be a tanfolyamokra. Eddig közel 350-en jelentkeztek.

Irodalmi estre készülnek

Amióta megnyilt a Román—Szovjet Barátság Hónapja, a CFR klubban számos olyan rendezvényt tartottak, amely méltóképpen hozzájárul a Nagy Barátság Hónapjának megünnepléséhez. Ezt a célt szolgálták a könyvkiállitások, a részlegeken megtartott könyvismertetések, a szovjet tudomány és technika fejlődéséről tartott előadások is. A klub könyvtára munkaközössége a héten irodalmi estet rendez, amelynek keretében: **Visszaemlékezések Leninre** cimmel előadást tartanak.

Az eddigiek során megtartott irodalmi előadások is nagy sikert arattak. Igy az állomáson V. Kocsetov: A Jersov testvérek cimü könyvének ismertetését is nagy érdeklődéssel fogadták a vasuti dolgozók. A Román—Szovjet Barátság Hónapjának befejezéséig a többi részlegen is rendeznek könyvismertetéseket. Igy a vagonellenőrző egységben Borisz Polevoj egyik nagysikerü alkotásáról tartanak előadást.

Vladimirescu dolgozó parasztsága

is nagy érdeklődéssel követi azokat a rendezvényeket, amelyek a Román—Szovjet Barátság Hónapja alkalmából a kommunizmus nagyszerü épitőinek sikereiről szólnak, a szovjet mezőgazdaságban elért óriási eredményekről, a kolhozparasztok életéről számolnak be. Szivesen hallgatják a szovjet tudomány és technika legujabb vivmányainak népszerüsitését is. A Román—Szovjet Barátság Hónapja keretében bemutatásra kerülő müvészi müsort is nagy lelkesedéssel fogadják. Az irodalmi rendezvények között emlitésre méltó helyet foglal el az az előadás is, amelynek keretében Solohov: Uj barázdát szánt az eke cimü müvét ismertetik. A könyvtárból sokan most ujból kikölcsönözték Solohov nagysikerü regényét. A megbeszélés igy sokkal eredményesebb volt. A könyv megvitatása során nagyszerü alkalom nyilt arra, hogy a vladimirescuiak is közelebbről megismerjék a szovjet kolhozparasztok életét, eredményeit.

Versenyzászlót nyertek

A Dózsa György butorgyár dolgozói a III. negyedév kezdetén versenyt inditottak a harmadik negyedévi terv sikeres teljesitése és tulszárnyalása érdekében. A legeredményesebben dolgozó részleget megillető versenyzászlót a butorgyár 2-es számu részlege nyerte el, amely össztermelési tervét 109,3, árutermelési tervét pedig 101,1 százalékban teljesitette. A részleg valamennyi dolgozója arra törekedett, hogy becsülettel kivegye a részét a munkából. Az ujitók is hozzájárultak e szép eredményekhez. Igy például Posta Mihály ujitása folytán a furnirt anyagveszteség nélkül szabják le a körfürészen. Posta elvtárs másik ujitása a furnir egyenesitését biztositja és ezáltal jelentős időmegtakaritást és jóminőségü munkát érnek el.

A versenyzászló átvételekor a részleg dolgozói vállalták: mindent megtesznek azért, hogy a negyedik évnegyedben is megtartsák a versenyzászlót.

A részleg dolgozói a IV. szakszervezeti kongresszus tiszteletére vállalták, hogy az év végéig 100 ágyat készitenek terven felül.

Kása Erzsébet,
levelező

Az új technika alkalmazása a Fierarul gyár nikkelező osztályán

A Fierarul gyárban — a III. pártkongresszus célkitüzéseinek szellemében — fokozott erőfeszitéseket tesznek az uj technika bevezetése érdekében. Ez történt a nikkelező osztályon is, ahol eddig a zongora zsanérokat nikkelezés után fürészporban szárositották, ami két dolgozó nehéz fizikai munkáját vette igénybe. Nemrég bevezették a termékek villamos uton történő szárositását. Az uj eljárás nemcsak megkönnyiti és gyorsabbá teszi a munkát, hanem ugyanakkor a minőséget is jelentősen fokozza, mert az elektromos szárités alkalmazásával nem fordulhat elő, hogy a nikkelezés foltossá váljék.

Az uj eljárás előnyei közé tartozik az is, hogy a termelés sokkal ütemesebb, a szárositási eljárás pedig jóval kisebb helyet igényel.

Kremer János levelező

Dimitrov gyári jelentés

A SZOCIALISTA VERSENY a Dimitrov vagongyárban is állandó jelleget öltött. Bizonyiték erre, hogy az eredmények egyre szebbek. A legutóbbi jelentés alapján a gyárban több mint 1000 munkás egyénileg, ezenkivül 145 brigád és 75 munkacsoport kapcsolódott be a szocialista versenybe.

A verseny nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a gyárban ma már 685 élmunkást tartanak nyilván. Ugyancsak a verseny keretében mintegy 1.500 munkás 15 különböző szovjet és hazai haladó munkamódszert alkalmaz mindennapi munkájában.

★ ★

A MEGTAKARITASOKERT folyó küzdelemben legutóbb a szerelő-hegesztő részlegen értek el szép eredményt. Itt munkaközösség alakult Sinkó Antal mester vezetésével, amely javaslatokat tett a megtakaritások értékének növelése érdekében. A javaslatokat gyakorlatba is ültették. Igy például a hulladékanyagok összerübb felhasználásával bizonyos készülékeket gyártottak, melyek hozzájárulnak a terv teljesitéséhez, ugyanakkor 64.700 lejjel növekedett a megtakaritások értéke. Ezt az összeget bejegyezték a részleg megtakaritási könyvecskéjébe.

A gyár más részlegein is erőteljes munka folyik azirányban, hogy a belső tartalékok felhasználásával növeljék a megtakaritások értékét.

Igaz embert ismertünk meg

Találkozásunk nem volt véletlen. Alig vártam a pillanatot, hogy megismerkedhessem vele. Mert a Bernáth Andor főmérnöke, akivel előzőleg beszéltem az üzemről, a nagy megvalósitásokról és a merész tervekről egyszercsak elgondolkozva fordult felém:

— Strenatca-t irja meg. Az élmunkást.

Jegyzetfüzetemet kinyitottam s hallgattam a főmérnök szavait:

— Nem akármilyen ember. Kommunista, jó munkás. A legigényesebb munkát végzi: a Diesel-motorok porlasztóit javitja. De, hogyan javitja és csökkenti az önköltségi árat: 120 lejjel porlasztónként. És hatvanat javit havonta. Olykor többet is...

★

...A 2. számu részlegen bágyadt őszi nap kukucskál be az ablakon. Nehéz nyersolajszag terjeng a mühelyben. Szétszedett porlasztók állnak fegyelmezett rendben, kicsi csavarok sorba rakva és ládák a két asztal körül. A mühely közepén nagy vasedényben nyersolaj feketéllik. S ahogy az idegen kiváncsiságával vizsgálgatjuk a kis mühelyt, majd kezet fogunk. Bemutatkozunk.

Erős a szoritása. Szája mosolyra nyilik. Kiálló járomcsontja s keskeny szeme kissé keleties kifejezést kölcsönöz arcának. Homloka alatt vidáman nevet a szeme.

A légkörben van valami, ami marasztalja az embert. Strenatca a negyven felé járó emberek rugalmasságával tesz-vesz a kis mühelyben s közben magyaráz.

— Most már ötödik éve, hogy a porlasztókat javitom. Kezdetben nem volt könnyü. Alig állitottam be kettőt-hármat naponta. Mert az a körülményes. A beállitás.

És ahogy telnek a percek, ugy jön egyre inkább bele a beszéd áradó sodrásába. Nem dicsekszik. Inkább a nehézségekről beszél. Parányi alkatrészeket mutat.

— Ezeket régen eldobtuk, — mondja nyomatékosan — én nem ezt tettem. Nem volt szivem duzzasztani az ócskavasat. Inkább megjavitottam.

Kicsi villát nyujt felénk a tenyerén. A két felfogó lyuk szokott kikopni. A szerelőnek a legkönnyebb, ha eldobja s ujat tesz a helyébe. Ő nem ezt teszi: még nagyobbra furja a lyukakat s perselyt esztergályoz belé. A perseny olcsó és rövid idő alatt megvan. Ugy gazdálkodik, mintha minden megtakaritott lej az ő pénze volna. S valójában az is. Ezt érzi minden idegszálával, azért javit s azért teszi használhatóvá szinte az összes alkatrészeket.

Strenatca elvtárs magáról is beszél:

— Moldvából kerültem ide még ötvenben. Előbb Sztálinvárosban dolgoztam a traktorgyárban, majd ide jöttem Aradra. Én kértem, hogy ide helyezzenek a porlasztókhoz. Tudom, mit kinlódnak a traktorosok kint a mezőn, ha elromlik ez az alkatrész. S nem is mindegyik tudja beállitani. Mert a motor, a porlasztó beszél, csak érteni kell a nyelvén. Meghallani, hogyha hamis a hangja. Jó fül kell hozzá. És azért dolgozom ily türelmesen, hogy a mezőn ne legyen baj vele.

Szemével megsimogatja a sorban rakott porlasztókat s ezt mondja:

(Folytatása a 2-ik oldalon)

Valamennyi pártoktatási kör propagandistáinak figyelmébe

Pénteken, október 28-án délután fél 5 órakor, valamennyi pártoktatási kör propagandistái jelenjenek meg előkészités végett a pártkabinetben.

A klasszikus orosz és szovjet irodalom népszerűsége országunkban

A klasszikus orosz és szovjet irodalom őszinte megbecsülésnek örvend országunk dolgozói körében. Minden egyes ujonnan megjelent forditás valóságos eseményszámba megy. Gogoly, Tolsztoj, Puskin, Gorkij nevét ma már az ország legtávolabbi sarkában is ismerik. N. V. Gogoly müvei a népi hatalom éveiben több, mint 250.000 példányban, Puskin müvei több, mint 400.000 példányban, Csehov müvei pedig 450.000-en felüli példányban jelentek meg országunkban. Makszim Gorkij müvei mostanáig körülbelül egymilliós példányszámot értek el, Tolsztoj müvei pedig 1,200.000-es példányszámot.

Mélyenszántó eszmékben dus tartalma, kiapadhatatlanul áradó ereje folytán, a szovjet könyv hüséges barátja és tanácsadója lett a dolgozóknak.

A szovjet prózairók, költők, drámairók egyaránt nagy megbecsülésnek örvendenek. Vlagyimir Majakovszkij költeményei mostanáig több, mint félmilliós példányszámban jelentek meg. Solohov müvei mintegy 650.000 példányban adták ki. N. Osztrovszkij, A. Fagyejev, B. Polevoj és más szovjet irók több százezres példányszámot értek el. Könyvkiadóink 1949—1959 között a klasszikus orosz és szovjet irodalomból 8.100 cimletet adtak ki, több, mint 100,500.000 példányban, ami könyvkiadásunk történetében példátlan szám.

Könyvkiadásunk azon iparkodott, hogy minél szinvonalasabban tolmácsolja a szövegeket. A forditók között számos ismert iró és költő szerepel, mint például Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, Mihai Beniuc, Al. Philippide, Eusebiu Camilar, Cicerone Theodorescu, Maria Banus, Veronica Porumbacu, Eugen Jebeleanu.

A könyvek grafikai kiállitása is különösképpen gondozott, számos müvet tehetséges képzőmüvészek — mint Eugen Taru, Jules Perahim, Marcela Cordescu, stb. — illusztrációi diszitik.

Az Utolsó kanyar

Filmkrónika

A balti szovjet köztársaságok sportolói nagy hirnevet szereztek a motorkerékpározásban. S nem csoda, ha a litván stúdió egyik alkotása, a nálunk most müsoron lévő Utolsó kanyar ebből meriti témáját.

Egy máskülönben jó motoros különböző hibáit, az elbizakodottságot, felfuvalkodottságot és nem utolsó sorban a felelőtlen széptevést gunyolja ki a film kacagtató fordulatokban és vigjátéki helyzetekben. A mü vigjátéki alapötlete, két nővér megszólalásig hü hasonlósága és az ebből adódó fonák helyzetek, már önmagukban véve is biztositják a film sikerét.

Az alkotók azonban nem állottak meg ennél. A vigjátéki elemek kihasználása mellett izelitőt adtak a szép Balti-tenger melléki tájakból s nem utolsó sorban az ott élő fiatalság munkájából, örömeiből, gondjaiból.

A film szélesvásznu s igy a jó felvételek méginkább érvényesülnek. E. Stirckober operatőr mestere szakmájának. Különösen a nagy motorkerékpáros versenyt nyomon követő képei szépek. Egy-egy ilyen felvételben benne van a verseny minden izgalma, érdekessége, irama.

D. Normet és S. Stern forgatókönyv iróké az érdem, hogy a puszta vigjátékon tul komoly mondanivalója, a szovjet ifjuság igazi erkölcsi arculatát bemutató filmmé vált az Utolsó kanyar.

A forgatókönyv I. Kun és Kalio Kiisk rendezők elgondolása nyomán, irányitása mellett kelt életre. A film cselekményét és a szép felvételeket hatásosan emelte ki, lengte körül G. Podelszki hangulatos zenéje.

Az Utolsó kanyar bizonyára sikert arat majd városunkban is.

—fi

A kacagtató, fordulatos filmvigjáték egyik jelenete

Caragiale válogatott müvei — magyarul

Caragialenak, a nagy román klasszikusnak, a kritikai realizmus egyik kiváló képviselőjének müveit közel negyven év óta forditják a világ minden nyelvére. Magyarul egyes kisebb irásai, már az első világháboru előtt megjelentek. A 30-as években több szinmüvét előadták magyar nyelven is.

Születésének századik évfordulójára, 1952-ben, reprezentativ kiadásban, három kötetben, az Allami Kiadó megjelentette a nagy iró válogatott müveit.

A kiadás igen rövid idő alatt teljesen elfogyott.

Most — Abodi Nagy Béla stilusos boritórajzával — ujra megjelent a három kötet. Silvian Iosifescu bevezető tanulmánya bemutatja az irót és korát, majd az első kötet, a vigjátékok közül ötöt közöl. Caragiale sajátos stilusát nem könnyü átültetni. A novellákat a második kötetben közlik. Caragiale a novella klasszikusa, de a karcolatnak is mestere. Közel harminc elbeszélést és karcolatot tartalmaz a kötet, gondos válogatásban.

A harmadik kötet gyüjtőcime: **Emlékezések, cikkek, tanulmányok.** A publicista Caragiale remekel ezekben a találó és szellemes cikkekben, jegyzetekben.

(f. d.)

Sporthíradó Sporthíradó

Befejeződött a szovjet labdarugó bajnokság

A szovjet labdarugó bajnokság elmult vasárnapi fordulójában lejátszott három utolsó mérkőzés már nem befolyásolta az elsőség kérdését, mert — amint arról beszámoltunk — a moszkvai Torpedo behozhatatlanul tartotta vezetőhelyét. Az utolsó forduló találkozói csupán a második, harmadik és negyedik hely kérdését voltak hivatottak tisztázni. A moszkvai Dinamo 2:0 arányban győzte le a TSKA együttesét s ezzel megelőzte a rosztovi csapatot a táblázaton, amely 1:1 arányu döntetlent ért el a második helyezett Kievi Dinamo ellen.

A Lihácsov autógyár labdarugói, a moszkvai Torpedo megérdemelten szerezte a bajnokságot, mivel végig vezetve tartotta első helyét a bajnoki küzdelmek egész tartama alatt. Ime a végleges bajnoki táblázat:

1. Moszkvai Torpedo	10	6	2	2	17	9	14
2. Kievi Dinamo	10	5	1	4	19	14	11
3. Moszkvai Dinamo	10	5	1	4	12	10	11
4. Rosztovi SKA	10	2	6	2	13	12	10
5. Moszkvai Lokomotiv	10	3	1	6	14	19	7
6. Moszkvai TSKA	10	3	1	6	7	18	7

SAKK

A Városi Sakkbizottság november 7 tiszteletére nagyszabásu villámversenyt rendez. A versenyen részt vesznek az összes aradi sakkozók, tekintet nélkül minősitésükre. A mérkőzéseket vasárnap, október 30-án reggel 9 órai kezdettel az UVA (Amte) Köztársaság ut 85 szám alatti klubjában bonyolitják le.

A férfiak versenyével párhuzamosan sor kerül a női villám sakktorna megrendezésére is.

A Városi Sakkbizottság a győztesek és a helyezettek részére tiz értékes dijat ajánlott fel.

A TARTOMÁNYI BAJNOKSÁGBAN

Ismét aradi csapatok az élen

A tartományi bajnokság legutóbbi — nyolcadik — fordulóján az aradi csapatok sikeresen szerepeltek. Egyedül a közüzemi együttes veszitett pontot otthonában. A legszebb teljesitményt a vasutas labdarugók érték el, akik Temesvárott 2:0 (2:0) arányban győztek a Soimii játékosai felett. A CFR góljait Don és Székely szerezték.

Ezek után az aradi TEBA és a CFR együttese tovább tartja vezető helyét a bajnoki táblázaton:

TEBA	8	5	2	1	16	10	12
Aradi CFR	8	5	1	2	25	8	11
Electromotor	8	5	1	2	9	5	11
Törekvés	8	4	2	2	19	12	10
ICOA	8	3	3	2	15	10	9
Ceramica	8	3	2	3	17	11	8
Soimii	8	4	0	4	18	17	8
Lippa	8	2	3	3	8	10	7
T. Progresul	8	3	1	4	10	15	7
Technometal	8	3	1	4	9	16	7
Pécska	8	3	1	4	9	18	7
Banatul	8	1	3	4	8	11	5
Unirea	8	1	3	4	6	15	5
Recolta	8	1	3	4	9	21	5

A VÁROSI BAJNOKSÁGBAN

Az Indagrara az őszi bajnok

Indagrara—Motorul 5:1 (3:0)

Kedden délután a szeszgyáriak pályáján játszották le a városi bajnokságban az elmult hétről elmaradt Indagrara—Motorul mérkőzést. Ez a találkozó az őszi csoport-első szempontjából igen fontos volt.

A jobb szeszgyári csapat biztosan vette az idei „utolsó akadályt" s különösen az első félidőben jó játékkal örvendeztette meg a lelkes szurkolók táborát.

Sorozatos támadások után a 20. percben Tóth remek lövése nyomán a kapufáról Dóka elé pattan a labda, aki habozás nélkül a hálóba fejeli (1:0). A 30. percben a szeszgyári balösszekötő eredményes: ugyancsak fejjel juttatja rendeltetési helyére a labdát egy baloldali szöglet után (2:0), majd pár perccel később Balogh közelről eredményes (3:0).

A második félidőben élénkebbé, de egyben keményebbé válik a játék s ez utóbbi következtében természetesen esik a szinvonal is. A Motorul negyedórai fölénye után ujra a szeszgyári együttes ragadja magához a játék irányitását és Pascu, valamint Dóka góljaival immár 5:0-lás vezetésre tesz szert. A Motorul szabadrugásból szépit: Vägälău jóleltalált lövéssel és igen szép góllal állitja be a végeredményt.

Az Indagrara megérdemelten nyerte az őszi bajnokságot. A bajnokság második felére végre jól összeszokott és mondhatnók, jól összeforrott az együttes. Ez elsősorban Vass Mózes edző érdeme, aki türelemmel és hozzáértéssel készitette elő minden egyes mérkőzésre játékosait. Ha továbbra is ilyen lelkiismeretesen készül a csapat a tavaszi forduló találkozóira, akkor teljesülhet a szeszgyári szurkolók óhaja, megnyilhat a kapu a tartományi bajnokság felé...

Csapatösszeállitások: **Indagrara:** Ludányi — Rus, Putici, Novák — Csernyeczki II, Farkas — Csernyeczki I, Balogh, Dóka, Tóth, Balos II. **Motorul:** Pantea — Oancea, Majrovitz, Andras — Păcurar, Oneț — Vlaicu, Vägälău, Ciobanu, Hornea, Grigoroscuță. Ardelean biró kissé erélytelenül vezette a mérkőzést.

Piros Dénes

★

A bajnoki táblázat:

Indagrara	7	5	1	1	15	6	11
Egyetértés	7	3	3	1	14	8	9
Libertatea	7	4	0	3	11	11	8
Panificație	7	3	1	3	11	19	7
Motorul	6	2	2	2	11	14	6
Strungul	7	2	1	4	13	10	5
Vörös Trikó	6	2	1	3	9	10	5
FZ	7	1	1	5	5	11	3

Az egyetlen elmaradt Motorul—Vörös Trikó mérkőzést későbbi időpontban játsszák le.

A Ranghet gyári mükedvelők a gáji kulturotthonban

A Ranghet szerszámgépgyár kulturcsoportjának októberi munkatervében több előadás is szerepel. Ennek alapján a mükedvelő szinjátszók, a táncosok és énekesek több izben meglátogatják a peremvárosi, valamint a falusi kulturotthonokat, hogy müsorszámaikkal szórakoztassák, neveljék a dolgozókat.

Az elmult vasárnap a szerszámgépgyári fiatalok a gáji kulturotthon nagyszámu közönsége előtt mutatták be tudásukat. A zenekar szovjet és román népdalokat adott elő nagy sikerrel. Nicu Lazăr, Kovács Mária, Nagy Vera pedig sok érzéssel énekelt. Általános tetszést aratott a tánccsoport román „legényese" is.

Igaz embert ismertünk meg

(Folytatás az első oldalról.)

— Olyanok ezek, mint a sziv. Enélkül nincs élet a motorban. Ha nem kalapál, nem megy a motor s nem hasitja az ekevas a földet. Nálunk, ott Moldvában, olyan jó zsiros a föld. És olyan jól fordul benne az eke. Ha kinézek az ablakon, lelki szemeimmel a mi lankáinkat látom. S ma már ott is ezrével dübörögnek a traktorok. Nem tudom érti-e már, miért választottam a javitásból épp ezt a munkát. Miért éppen a porlasztót?

Értem, hogyne érteném. sokszor a félmondatok többet mondanak, mint két órai magyarázat. Többet, mert ezekben érzések kavarognak. Emlékek. A szülőföld szeretete izzik bennük. Csak gazdag érzésvilágu emberekkel fordul elő, hogy néha félmondatokkal mondják el azt, amiről regényeket lehetne irni.

Sulyos csend szakad ránk. Ilyenkor emlékezik az ember, olyan nehezen jönnek elő a szavak. Másra terelem a beszédet.

— S most min dolgozik?

— Van egy nagy tervem. — Kis bütykös tengelyt vesz fel az egyik ládából. — Látja ezt a tengelyt? Elég drága dolog. A bütyök teteje leszokott kopni. S olyankor már nem jól osztja a szelepeket. Én kigondoltam, hogy a bütyköket megköszörülöm s az emelő karikát nagyobbra esztergályoztatom. Akkor megkapom ismét a rendes méreteket. És igy nem kopik olyan gyorsan. Jelentős a megtakaritás.

Ami másnak eszébe sem jutna, az őt már rég foglalkoztatja. S amint ott ülök és hallgatom tovább, egyre inkább tudatossá válik előttem: ez az ember, amit csak lehet ujrajavit. Legutóbb is 2.000 lej terven felüli takarékosságot vállalt és tiz nap alatt teljesitotte. Két nagyhorderejü ujitását alkalmazzák az üzemben. Kérdem mennyit keres. Nem erre válaszol. Arról beszél, hogy a közeljövőben még 100 lejjel csökkenti a porlasztók javitásának önköltségét.

S amikor a bucsuzásra kerül a sor azzal a meggyőződéssel rázunk kezet Strenatca elvtárssal, hogy igazi embert ismertünk meg. Érzőt, szorgalmasat. Kissé álmodozót, de tettrekészet. Kommunistát!

Fiatalos lelkesedéssel

Lelkes munka. Ez jellemzi leginkább az Áramszolgáltatási Vállalat mükedvelő kulturcsoportját. S érdekes, hogy bár a vállalatban igen kevés a női dolgozó, mégsem szükölködnek női énekesekben, táncosokban, mint az egyik-másik kisebb vállalatnál történik. A kulturcsoport tagjai azt állitják, hogy a jó munka „titka" elsősorban a kulturfelelős helyes megválasztása. Az eredményekből pedig kitünik, hogy igazuk van. Degetaru Olga fiatalos lelkesedéssel törődik a mükedvelő csoporttal és ez a lelkesedés jellemző valamennyi kulturmunkásra. A kulturcsoport tagjai hetenként kétszer rendszeresen részt vesznek a próbákon és igy az előadásokon tudásuk legjavát nyujtják.

A fáradtság jutalma pedig rendszerint meghozza a maga gyümölcsét. Ez történt az elmult évben is, amikor a mükedvelő kulturcsoportok, I. L. Caragialeról elnevezett országos versenyének tartományi szakaszán az Áramszolgáltatási Vállalat rigmusbrigádja első dijat nyert. Az elismerés azonban nem tette elbizakodottá a brigád tagjait, még fokozottabb munkára ösztönözte őket. Elhatározták, hogy fokozott mértékben szolgálják a termelést. És elhatározásukat csakhamar tett követte. Szinte havonta felfrissitették müsorszámaikat a vállalat életéből meritett eseményekkel. Dicsérőleg szóltak Filip Francisc, Csukás József és Cenădan Ioan fiatal dolgozókról, akik amellett, hogy munkájukban derekasan megállják helyüket, szorgalmas tanulói az esti liceumnak. Antal Máriát és Tasi Eleknát munkájuk kiváló minőségéért köszöntötték. A birálat sem hiányzott, ha mulasztásokról értesültek. Munteanu Liviu, Gerhardt József. Thioreanu Emil, Rácz István nem tanusitott helyes magatartást a munka iránt és igy rászolgált arra, hogy a rigmusbrigád müsorába kerüljön. Sonca Simion és Schmaltz Ferenc viszont tanulmányaikat hanyagolták el és emiatt kerültek „müsorra". Mindenki sokkal szivesebben veszi a dicséretet, mint a megrovást és éppen ezért igyekeznek a megbiráltak felszámolni hiányosságaikat. Ez történt az emlitett esetekben is.

A rigmusbrigád tehát helyesen tájékozódott, amikor a vállalat dolgozóinak mindennapi életéből meritett kérdéseket iktatott müsorára. Ugyanakkor nem mulasztotta el, hogy helyi adatokkal egészitse ki müsorát, amikor a peremvárosi, valamint falusi kulturotthonokban vendégszerepelt. Igy külön müsort állitottak össze a mikelakai, a Mosóczi-telepi, a pernyávai, világosi és muszkai kulturotthonok közönsége számára.

A szinjátszó csoport igen szép sikert aratott a Mosóczi-telepi kulturotthonban Davidoglu: „De trei ori ca la brigada" cimü darabjával, a rigmusbrigád tréfás számai viszont meghóditották a kürtösi kollektivisták szivét. A kürtösiek ebben az évben már másodszor látták vendégül az Áramszolgáltatási Vállalat kulturcsoportját.

Persze a vasárnapi kiszállások mellett arról sem feledkeztek meg, hogy november 7-re uj müsort tanuljanak be. A rigmusbrigád, a vállalat dolgozóinak ünnepi készülődéséből, a szocialista versenyben elért nagyszerü munkasikereiből, pártunk III kongresszusa irányelveinek gyakorlatbaültetéséből meriti müsorának témáját, a szinjátszók viszont uj egyfelvonásost tanulnak szorgalmasan. Vida Valeria, Paulescu Terente, Pirvu Mihai, Sas Voichița és mások hétfőn és csütörtökön munka végeztével rendszeresen felkeresik a próbatermet, hogy Drăgoi Elena szinmüvésznő szakavatott irányitásával minél tökéletesebben megismerjék szerepüket.

Az Áramszolgáltatási Vállalat rigmusbrigádja és szinjátszó csoportja eddig dicséretre méltó munkát végzett. Ez biztositék arra, hogy a két mükedvelő csoport lelkes tagjai a következő időszakban is értékes tevékenységet fejtenek majd ki.

Lengyel Helén

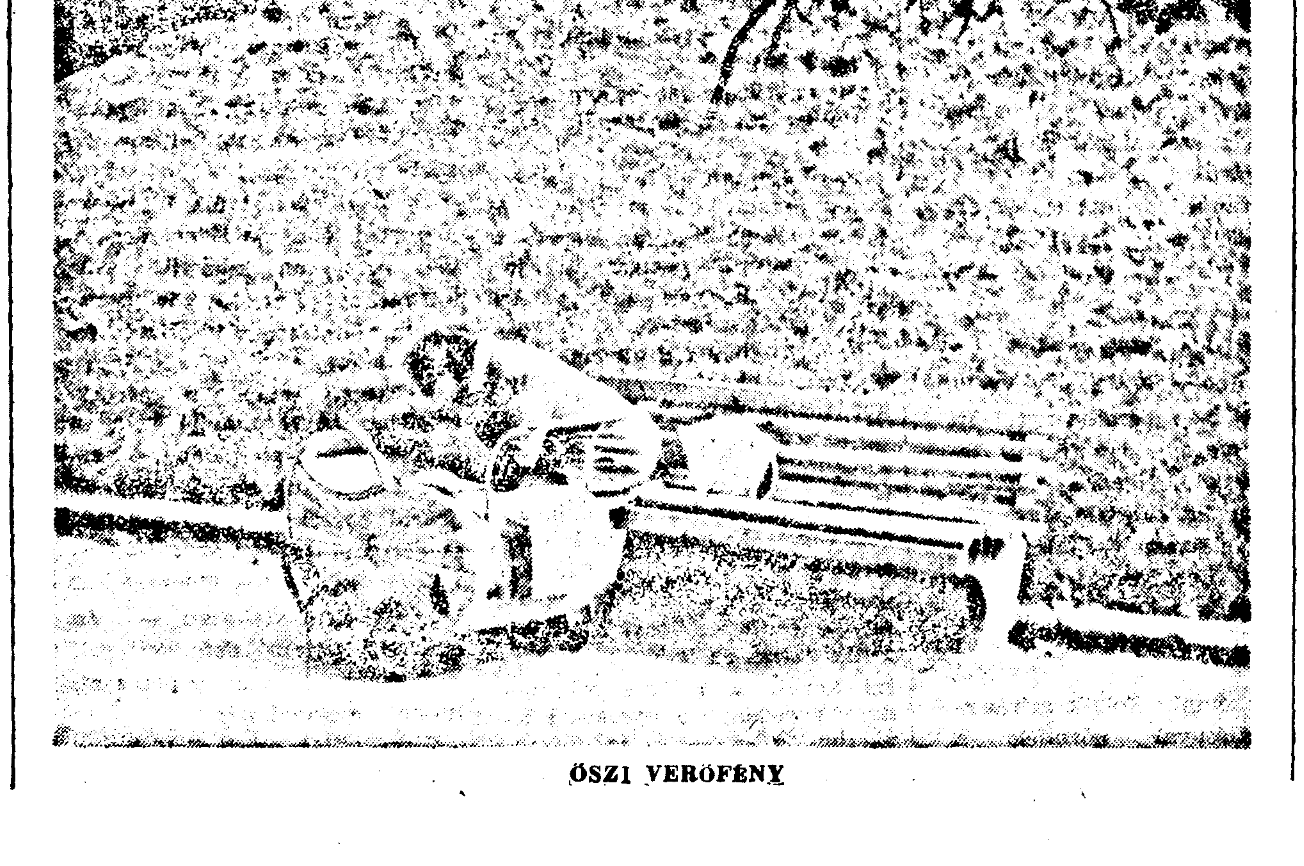

ŐSZI VERŐFÉNY

ŐSZI BEVÁSÁRLÁS

női, férfi és gyermekruha szükségletét mérték szerint rövid idő alatt beszerezheti

az „Artex"

szövetkezet félkészáru részlegénél

Bulev. Republicii 96

500 gyermekkabát félkész állapotban vár a rendelőkre

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Allami Filharmónia szombaton, október 29-én este 8 órai kezdettel a Kulturpalota nagytermében tartja az évad V. szimfonikus hangversenyét.

Vezényel RADOSZVETA BOIANGEVA (Bolgár NK).

Az est szólistája: NICOLAE BRINDUS, bukaresti zongoramüvész.

Müsoron:

Vladigerov: Román táncok

Rachmaninov: Első zongoraversenye

Beethoven: III. (Eroica) szimfoniája.

Vasárnap délelőtt 11 órakor ifjusági oktató hangverseny. A hétvégi hangversenyekre az 5-ös számu bérletjegy érvényes. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

Az aradi Prichindel bábszinház müsora

Csütörtökön, október 27-én d. u. 4 órakor: Aventură pe Mississippi, szombaton, október 29-én, délután 4 órakor: In tara lăudărosilor, vasárnap, október 30-án, délelőtt 10,30 órakor: In tara lăudărosilor és délután 4 órakor: Giscănel.

Az Orvostudományi Társaság aradi fiókja pénteken, október 28-án este 6 órai kezdettel plenáris ülést tart az egészségügyi segédszemélyzet számára. (Horia utca 2. szám). Előadást tart: Olaru E. és Zărnescu E. Az előadást filmvetités követi.

A Tartományi Múzeum

közli, hogy az ujjárendezett képtár és régészeti osztály megtekinthető kedden, pénteken és vasárnap 10—13 és 16—19 óra között. Bejárat a könyvtár melletti kiskapun.

IDŐJÁRÁS

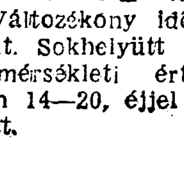

Az aradi meteorológiai állomás jelenti:

A mai napra várható időjárás:

Változékony idő, borult égbolt. Sokhelyütt eső. Várható hőmérsékleti értékek napközben 14—20, éjjel 5—11 fok között.

Sokoldalúan elemezték munkájukat a November 7 gyár kommunistái

A NOVEMBER 7-GYÁR kommunistái a napokban tartották meg beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlésüket.

Erre az alkalomra szépen feldiszitették a gyár klubhelyiségét. Az elnökség asztala felett pártunk szeretett vezetőjének, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak arcképét helyezték el.

Ez a nap valóban ünnepet jelentett a gyár alapszervezetének, kommunistáinak életében, munkájában. Felmérték az elmult választások óta elért eredményeket és bátran feltárták a hibákat. A November 7-gyár alapszervezete mind gazdasági, mind pedig a pártalapszervezet erősitése terén jelentős eredményeket ért el.

A kommunisták állandó és széleskörü mozgósitó tevékenységének eredményeként jelentős gazdasági sikereket értek el a gyár dolgozói. Az össztermelési tervet például 102,86 százalékban valósították meg, mig az árutermelési terv előirányzatát 102,13 százalékban teljesitették. Érdemes megemliteni azt is, hogy a munkatermelékenység előirányzatát 102 százalékban sikerült megvalósitaniok. A gyár alapszervezetének mozgósitásával minden munkás arra törekedett, hogy tevékenyen hozzájáruljon a termékek önköltségének csökkentéséhez. Ezirányu törekvésük eredményeként 287.000 lej megtakaritást értek el.

EZEK A GAZDASÁGI EREDMÉNYEK nagymértékben a kommunisták munkájának tulajdonithatók, akik állandóan élenjártak a termelésben és a pártonkivüli dolgozókat is sikeresen mozgósitották a tervfeladatok megvalósitására. Személyes példamutatásukért különösen Jivan Livia, Rozenbelger András, Igna Anton, Buracsik Lajos, Forman János, Fábián Lajos és mások érdemelnek dicséretet. Meg kell emlitenünk Varga Ferenc, Péntek Sándor, Ardelean Dumitru és Sztanajov András kommunista ujitókat is, akik az egyes munkafolyamatok tökéletesitésével jelentősen hozzájárultak a megtakaritások növeléséhez. Ebben az évben ugyanis 132 ujitás érkezett be a gyár müszaki irodájába, amelyek közül jelenleg 58-at sikeresen alkalmaznak a termelésben. Az alkalmazott ujitások előzetes számitások szerint 423.752 lej megtakaritást jövedelmeznek a gyárnak.

— Kétségtelen, hogy jó eredményeket értünk el a belső tartalékok feltárása és hasznositása terén — mondotta a többi között Goguța Vasile elvtárs, a gyár igazgatója. A belső tartalékok azonban kimerithetetlenek. Ujitóink tulnyomó többsége kommunista. Arra kell törekedniök, hogy minél többet tegyenek a termelési folyamat állandó javitásáért. S ezt ugy érik el, ha egyre több ujitást alkalmaznak munkájukban. Hiányosságok tapasztalhatók a munkaidő kihasználása terén — folytatta Goguța elvtárs. A párttagok feladata, hogy állást foglaljanak a munkafegyelem erősitése érdekében.

PÁRTÉLET

Erről a kérdésről beszélt Aradi Anna, Jakab József, Barna Mihai és több más felszólaló is. Aradi Anna elvtársnő például a többi között megemlitette, hogy nem mindig használják ki eléggé gazdaságosan a tehergépkocsikat.

A GYÜLÉSEN KITÜNT, hogy az alapszervezet bürója nem követte mindig nyomon az összes gazdasági kérdéseket. Igy például nem foglalkozott a belső tartalékokat feltáró bizottságok munkájának irányitásával, nem követte mindig nyomon, hogy miként valósulnak meg a müszaki-szervezési intézkedésekkel kapcsolatos célkitüzések. Az uj bürónak a jövőben sokkal behatóbban kell foglalkoznia a gazdasági kérdésekkel, maradéktalanul meg kell szüntetnie a hibákat.

Az alapszervezet tagjai a birálat és önbirálat szellemében elemezték munkájukat. Huszonhét elvtárs mondta el véleményét a beszámolóval kapcsolatosan, mutatott rá az elért eredményekre, birálta azokat, akik mulasztásokat követtek el, ugyanakkor javaslatokat tettek a munka megjavitása érdekében. A felszólalók sokoldaluan, elmélyülten elemezték a mult választások óta kifejtett munkát. Behatóan foglalkoztak a pártélet kérdéseivel is. Panici Gheorghe elvtárs rámutatott, hogy a malom részleg mühelyszervezete nem foglalkozott eléggé a munkafegyelem terén tapasztalt hiányosságokkal. Birálta az alapszervezet büróját, mert nem irányitotta és ellenőrizte rendszeresen a malomrészleg mühelyszervezetének tevékenységét. Javasolta, hogy az uj büró elemezze rendszeresen a mühelyszervezetek munkáját is. Groza Ioan, Vlad Dumitru, Péntek Sándor, Fábián Katalin, Szücs Sándor és sok más felszólaló elemezte hogyan irányitotta az alapszervezet a tömegszervezeteket.

MIND A BESZÁMOLÓ, mind a felszólalók a III. pártkongresszus dokumentumainak szellemében elemezték az alapszervezet egy évi tevékenységét. Kitünt, hogy ebben az időszakban jó eredményeket értek el az alapszervezet szüntelen erősitése terén. Az a helyzet ugyanis, hogy 33 párttag és 11 tagjelölt felvételével erősödött a gyár pártalapszervezete. Kétségtelen, hogy az alapszervezet sorainak szüntelen erősitésével az eddiginél eredményesebben mozgósitják a gyár dolgozóit a hatéves népgazdaságfejlesztési tervből rájuk háruló feladatok teljesitésére, a III. pártkongresszus határozatainak sikeres megvalósitására.

Hegedüs István

A nehézipari dolgozók sikerei

A Nehézipari Minisztérium vállalatainak munkásai, technikusai és mérnökei jó eredményekkel zárták le az első három évnegyedet. Valamennyi termelési főigazgatóság tulteljesitette előirányzatát. Az egész minisztériumra számitva 2,9 százalékkal haladták tul a globális termelési tervet.

A kohászok például a gépcsoportok kihasználási mutatószámainak emelése révén 60.400 tonna nyersvasat, 23.600 tonna hengerelt készárut, stb gyártottak terven felül. A bányászok, akik a kitermelésnél egyre gyakrabban használnak fejlett módszereket, 52.500 tonna vasércet szállitottak terven felül a kohászati üzemek részére. A fejlett technológiai eljárások széleskörü kiterjesztésével és a termelési feltételek ésszerübb kihasználásával, a gépgyártó vállalatokban is jelentős sikereket értek el: a fenti időszakot 2,2 százalékos tervtulteljesitéssel zárták le.

(Agerpres)

A szervezeti-gazdasági megerősödés évtizede

A tartománybeli Lippa rajoni kelmáki kollektivisták a napokban ünnepelték gazdaságuk tiz éves évfordulóját. Mint az elnöki beszámolóból kitünt, az aránylag nem nagy, 1000 hektáros kollektiv gazdaság hatalmasat fejlődött az elmult évtized során. Mi sem bizonyitja ezt jobban, mint az a tény, hogy a többmilliós bevételek mellett, ma már a gazdaság oszthatatlan alapja is csaknem 3 millió lejre rug. Ez első sorban annak tulajdonitható, hogy a kelmákiak a helyi párt- és állami szervek utmutatásainak megfelelően sokoldaluan fejlesztették gazdaságukat, sokrétü árutermelésre rendezkedtek be. Az idén is például a nagymennyiségü árugabonán kivül csupán zöldségfélét több, mint 100.000 kilót értékesitettek. Egyébként a kelmákiak jövedelmének tetemes része a szerződéses növénytermesztésből és az állati termékek értékesitéséből származik. Mert a kollektivisták a konstancai tanácskozás célkitüzéseinek megfelelően erőteljesen fejlesztették az állattenyésztést az utóbbi években. A kollektiv gazdaságnak jelenleg 100 szarvasmarhája, többszáz sertése, s közel 800 főből álló juhnyája van.

S a gazdaság fejlődésével, megerősödésével párhuzamosan a kollektivisták házába is jólét költözött.

Tetté válik a gondolat

Nagy Sándor, az IOIL Progresul Plastica-részlegének dolgozója mélyen szemébe huzza sapkáját, igazit egyet szemüvegén, majd megindítja a marógépet. A szoritó részbe erősitett müanyagba könnyen hasit a maró. Egymásután készülnek a fésük. Nem kevesebb, mint 35 éve dolgozik ebben a szakmában, kisebb-nagyobb megszakitásokkal. Érti és szereti is mesterségét. Nem végez felesleges mozdulatokat: a szerszámok, az anyag, egyszóval minden keze ügyében van.

Nagy Sándor sokat foglalkozott a munka jobb megszervezésének gondolatával. Kevésnek találta napi teljesitményét, pedig sohasem maradt norma alatt. Társai meg is kérdezték:

— Ugyan min töri a fejét, Sanyi bácsi?

— Azon, hogyan lehetne többet gyártani egy müszak alatt. Mi is növelhetjük a termelékenységet és csökkenthetjük az önköltséget, ha nem is gyártunk esztergapadokat, vagy tehervagonokat. A termelékenység növelésével és az önköltség csökkentésével mi is hozzájárulhatunk az életszinvonal emeléséhez, népgazdaságunk fejlődéséhez. Valamennyien tanulmányoztuk Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak a III. pártkongresszuson elhangzott jelentését, amelyben éppen e fontos kérdést jelöli meg a munkaközösségek előtt álló egyik legfőbb feladatnak. Hát, most már tudjátok, hogy min töröm a fejem.

Sokat gondolkozott Sanyi bácsi: Mit is lehetne módositani, ésszerüsiteni az egyszerü marógépen. Igyekezete eredménnyel járt.

Egyik reggel korábban kelt fel. Minél hamarabb bent akart lenni a mühelyben. A munkahely felé vezető uton ugy sietett, mintha nem is 50 tavasznál többet hagyott volna már maga mögött. Hófehér haja rakoncátlanul kibujt napellenzős sapkája alól. Jóval a müszak megkezdése előtt érkezett. A portás kiváncsian nézett utána s meg is szólitotta:

— Talán nem tud aludni, Nagy elvtárs, hogy ilyen korán bejött?

— Lehet, hogy magának van igaza — szólt kurtán s ezzel benyitott a mühelybe.

A jól ismert gépek néma csendben sorakoztak egymás mellett. Sanyi bácsi felvette munkaruháját, mégegyszer átgondolta, amit oly sokálg tervezett, majd kinyitotta szerszámos ládáját és kezdte kirakcsgatni belőle a szükséges marókat és egyéb szerszámokat.

Nagy Sándor elvtársnak sikerült megtalálnia azt a módszert, amely biztositja, hogy a gépeket a munkaidő 480 percében csaknem szakadatlanul üzemeltethesse és igy a holtidőt a minimumra csökkenthesse. Ezáltal jelentékeny mértékben növekedett munkája termelékenysége.

Pontosan 7 órakor kezdte el a munkát.

Eltelt az első 4 óra. A fésügyártók nyugodtan leültek falatozni. Nagy Sándor is odaült a többi közé. Szeméből csak ugy sugárzott az öröm.

— Sikerült. Mégis csak sikerült — gondolta magában.

— Sanyi bácsi, mi történt ma, hogy olyan jókedvü? — kérdezte egy fiatalabb munkás. — Talán születésnapja van?

— Nincsen nekem születésnapom, csak megoldottam azt, amin oly régen töröm a fejem — mondotta Nagy Sándor és jóizlien fogyasztotta uzsonnáját.

A müszak leteltével, Sanyi bácsi belépett a részlegvezetőhöz. Határozott lépteiről is meglátszott, hogy komoly dologról akar szólni. Odaállt az iróasztal elé és megkérte a részlegvezetőt, hogy jöjjön be a mühelybe és számitsa ki, mennyivel gyártott többet az elmult napokhoz képest.

A részlegvezető szivesen eleget tett a kérésnek és bement a mühelybe. A többi dolgozó körülfogta Nagy Sándort és a részlegvezetőt, hogy tanui lehessenek az elért eredménynek. Senki sem mozdult a helyéről, amig a számolás tartott. A ceruza és a notesz mellé került a logarléc is és igy alig pár perc mulva boldog mosoly suhant át a részlegvezető arcán, majd kezét nyujtotta Nagy Sándornak.

— Kitünő, Sanyi bácsi. Ez aztán teljesitmény. 60 százalék terven felül!

A teljesitménynek nemcsak a részlegvezető és Nagy Sándor örült, hanem a körülöttük álló dolgozók is. Melegen szoritották kezet az őszhaju munkással. Mosolyogva rázta meg a feléje nyujtott kezeket. De amikor megszólalt, hangjába egy kis bánat is vegyült.

— Csak azt sajnálom, hogy nemsokára nyugdijba megyek és nem lehetek itt köztetek, hogy még szebb eredményeket érjek el a termelésben. De mint nyugdijas is, sokszor ellátogatok ide közétek.

Ezután Nagy Sándor, az eredményesen végzett munka, jóleső érzésével elindult hazafelé, munkatársalval együtt.

Várkonyi Ferenc

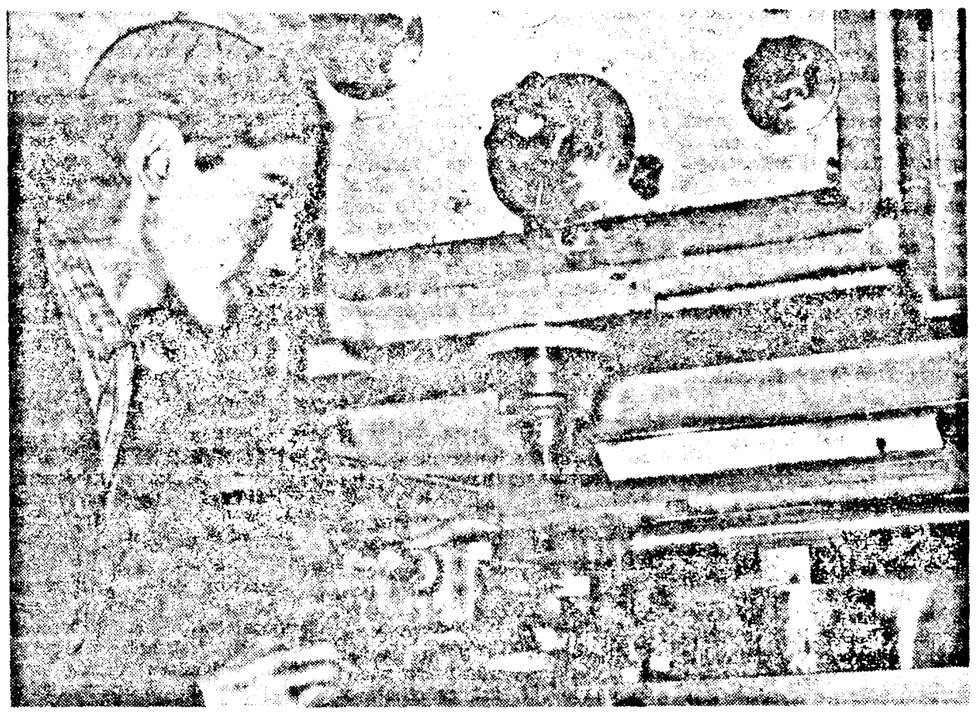

Cojocaru Mihai ifjumunkás nemrég végezte a szakiskolát. Most a Ranghet szerszámgépgyárban hasznositja az iskolában tanultakat. A fogaskerékosztály egyik marógépén dolgozik. Jóminőségü munkát végez; legutóbb is 41 százalékkal szárnyalta tul normáját.

Találmányi és újitási kiállitás nyilt a fővárosban

A fővárosi szakszervezetek helyi tanácsának termében hétfő délben megnyilt a fővárosi vállalatok és intézetek találmányi és ujitási kiállitása. A kiállitást a fővárosi szakszervezetek helyi tanácsa és az MTTE Bukarest tartományi fiókja szervezte a Román NK szakszervezetei IV. kongresszusának tiszteletére.

A kiállitáson 320 találmány és ujitás eredeti példánya és makettje, és közel 300 vázlat, grafikon és fénykép látható. Csupán az itt bemutatott ujitások és ésszerüsitések alkalmazásával elért megtakaritások értéke meghaladja az évi 200 millió lejt.

A tartományi moziválalat közli filmszinházaink alábbi müsorát:

MOZI

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Utolsó kanyar. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Négyen. HERBAK JANOS filmszinház: Háboru és béke I. rész. I. L. CARAGIALE filmszinház: Háboru és béke II. rész. IFJUSÁGI filmszinház: Mameluk. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Sombrero. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Ne várd a májust. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): A mi fiaink. DECEMBER 30 üzemi filmszinház: Alabda. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczi-telep): Penkovban történt.

A beruházások gazdasági hatékonysága

A beruházások hatékonyságának növelése pártunk gazdaságpolitikájának egyik sarkalatos pontja. Számos pártdokumentum foglalkozik e fontos kérdéssel. Legutóbb az RMP III. kongresszusán a Központi Bizottságnak Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs által előterjesztett jelentése is kitért a hatékonyság problémájára, vázolta a különböző szervek feladatait és azokat az utakat, amelyek a hatékonyság további növeléséhez vezetnek.

A beruházások hatékonysága fokozásának különös jelentőséget kölcsönzött egyrészt az a tény, hogy a társadalom egyre számottevőbb alapokat fordit uj objektumok létrehozására. A hatéves népgazdaságfejlesztési terv idején például 170—180 milliárd lejt ruházunk be, közel kétszer annyit, mint a megelőző hat évben. Másrészt, a beruházásoknak döntő szerepük van a termelőerők fejlődésében, a termelés szerkezetének kialakitásában és igen lényeges befolyást gyakorolnak a következő időszak termelési eredményeire. Márpedig e fontos körülmények kedvező alakulása alapvető társadalmi érdek.

A beruházások hatékonyságának növelése a beruházási alapok minél eredményesebb, minél gyümölcsözőbb felhasználására irányul. Igy tehát e törekvés szerves része annak a harcnak, amelyet a munkaerő és az anyagi javak, egyszóval a társadalmi munka gazdaságos felhasználásáért vivnak, s melynek eredményeit a megtakaritott milliók sokasodása, az önköltség csökkentése és a munkatermelékenység állandó növekedése jelzi.

Cikkünk e fontos, igen élénk tudományos vitát kiváltó kérdéssel kizárólag gyakorlati oldalról foglalkozik. A hatékonyságot meghatározó tényezőket vizsgálja a hatéves népgazdaságfejlesztési terv feladatainak fényében. Vizsgálatunkat a fogalom tisztázásával kezdjük.

A gazdasági vezetés időszerű kérdései

Mi is hát a hatékonyság?

Nem egyéb, mint a beruházási alapok és azok eredménye közötti arány, amelyet legáltalánosabban az alapok megtérülési idejével lehet kifejezni ugy, hogy a beruházások összegét elosztjuk az évi megtakaritások összegével. Egy beruházás tehát akkor hatékony, ha minimális alapokkal maximális eredményt lehet elérni, ha a beruházások által lekötött anyagi alapok a lehető legrövidebb időn belül és meghatványozva térnek vissza a gazdasági körforgásba. Ha például egy beruházás két változata közül az egyik 5, a másik 4 éves megtérülést igér, nyilván, hogy a második megoldás a hatékonyabb.

Természetesen a beruházások hatékonyságát nem szabad önmagában, az általános politikai és gazdasági célkitüzésektől elszigetelten vizsgálni. Ellenkezőleg, ezekkel teljes összhangban, ezeknek alárendelve lehet és kell eldönteni az egyes változatok előnyös vagy előnytelen voltát. Példánknál maradva: előfordulhat, hogy adott esetben az első megoldást, az 5 éves megtérülési időt kell választani, mert más fontos szempontok, például az elmaradt vidékek felemelése, a nehézipar elsődleges fejlesztése, stb. ezt megkövetelik.

A hatékonyság más, kevésbé általános mutatókkal is kifejezhető. Ezek közül a termelés és a termelékenység növelését, az önköltség csökkentését, valamint a fajlagos beruházási költségek mutatóját emlitjük. Utóbbi az egy termékegység előállításához szükséges beruházások összegét jelzi és igen alkalmas az azonos létesitmények, mondjuk két különböző helyen telepitett és különböző technológiáju, de azonos terméket gyártó vállalat beruházási hatékonyságának összevetésére.

A beruházási alapok gazdaságos, hatékony felhasználásának problémája tulajdonképpen még a beruházási javaslat megtétele előtt felmerül. Számos esetben előfordul ugyanis, hogy a beruházások biztositotta eredményt a meglevő kapacitás jobb kihasználásával a raktáron heverő termékek üzembehelyezésével, az ugynevezett szük keresztmetszetek megszüntetésével, tehát végeredményben jobb szervezéssel is el lehet érni. Nem kétséges, hogy minden ilyen esetben a beruházást szükségtelenné tevő utat kell választani.

Amennyiben viszont alapos elemzés után a beruházás elkerülhetetlennek bizonyult, a következő lépés annak eldöntése:

a meglevő vállalatok korszerűsitése, vagy új vállalatok építése az ésszerűbb?

A tények általában az első megoldás mellett szólnak. Hogy csak néhány példát emlitsünk: a resicai acélmü korszerüsitése 20 százalékkal alacsonyabb fajlagos beruházási költséget igényel, mint egy uj acélmü létesitése, a Fieni-i és tordai cementgyárak fejlesztésének pedig közel 50 százalékkal kevesebb a fajlagos beruházási költsége, mint a nemrégiben épitett medgidiai és békási uj gyáraké. Éppen ezért a hatéves terv folyamán az ipari termelés növekedéséhez szükséges termelőkapacitást elsősorban a meglévő üzemek korszerüsitése, berendezésük felujitása és fejlesztése révén biztositjuk. Igy 1960—1965 között majdnem 400 vállalat bővitésére és ujrafelszerelésére kerül sor s 1965-ben az ipari termelésnek több, mint 30 százalékát ezek a vállalatok szolgáltatják majd.

Magától értetődik, hogy a kapacitás bővitésének is megvannak a maga ésszerü határai. A termelés rohamos növelését egyedül ezen az uton megoldani képtelenség. Uj gyárak építése tehát elkerülhetetlen. S itt merül fel az uj objektivumok hatékonyságának problémája s adódik az a feladat, hogy a lehetséges változatok közül

a leghatékonyabb megoldást

válasszuk.

A hatékonyság jellemzői már ismeretesek. Most azokat a tényezőket kell bár futólag megismernünk, amelyek a hatékonyság alakulását meghatározzák.

Az első ilyen tényező a létesitmény elhelyezése, vagyis a telephely megválasztása. Ezzel kapcsolatban általában a következő szempontokat kell figyelembe venni: a gyár tevékenységéhez szükséges nyersanyag forrása (lelőhely); közel vannak-e a fogyasztók (felhasználó üzem) a telephelyhez; utak, vasutvonalak (folyóvizek) közelsége; munkaerő-tartalékok, valamint olyan általánosabb szempontokat is mint a termelőerők arányos területi elosztása, stb.

A telephely kijelölése után az uj létesitmény optimális kapacitását (üzemnagyságát) kell meghatározni. Ez ugyanis döntő befolyást gyakorol mind a beruházási, mind a termelési költségek alakulására és meghatározza a megtérülési időt. Természetesen az üzemnagyság az iparág és gyártási sajátosságoktól függ (értelmetlen lenne például egy autógyár és egy kisvárosi pékség kapacitását azonos nagyságura tervezni), de ugyanakkor a termék iránti kereslet nagysága is döntő szerepet játszik. Éppen ezért a gyártási sajátosságok szem előtt tartásával el kell készitenü az illető termék távlati mérlegét, amelyben a termelés és a szükséglet (hazai és külföldi) egyaránt szerepel.

Az emlitetteken kivül a beruházások hatékonyságát befolyásoló tényezők még:

a korszerű technológiai folyamatok és építkezési megoldások

Ezek közül az első tulajdonképpen a müszaki haladás problémáját veti fel, annak hatékonysága pedig kétségtelenül kedvezően hat az uj létesitmény termelési költségeinek alakulására és megröviditi a megtérülési időt. Következésképpen a különböző változatok közül annak kell érvényre jutnia, amely a technika legujabb vivmányainak jegyében fogant.

Ami az építkezési megoldásokat illeti, tudnunk kell, hogy a beruházási költségek alakulása igen nagy mértékben függ ezektől a megoldásoktól. Minél iparibb az építkezés, minél inkább mellőzzük a feleslegés munkálatokat, annál hatékonyabb a beruházás. Ennek érdekében az épitkezések jobb szervezésére van szükség. Fokozni kell az előregyártott épületelemek termelését. Ezeket ne az épitőtelepen állitsák elő kézmüipari feltételek közepette, hanem erre a célra szervezett üzemekben, alacsony önköltséggel. Növelni kell az épitkezési munkák gépesitését. Rendkivül fontos, hogy a beruházásokon belül a szerelési munkálatok (felszerelések) részaránya állandóan növekedjék, az épitkezéseké pedig csökkenjen. Szakértők véleménye szerint a vegyiparban a hatéves terv idején az épitkezések részaránya a jelenlegi 60-ról 35—40 százalékra csökkenthető, az élelmiszeriparban pedig 51-ről 38—42 százalékra. Az épitkezési és szerelési munkák arányának kedvező alakulására, a felszerelések részarányának növelésére igen alkalmas megoldás az egyes berendezések szabad ég alatt történő elhelyezése. Erre a hőerőművekben és a vegyiüzemekben széleskörü lehetőség igérkezik. A tervezés és végrehajtás során ki is kell használni ezeket.

Az épitkezési megoldások ésszerüsitéséhez a mellékmunkálatok korlátozása is hozzátartozik. A telephely megválasztásánál már eleve ügyelni kell arra, hogy a különböző vállalatokat ugy helyezzék el, hogy azok lehetőleg ipartelepet alkossanak. Igy takarékoskodhatunk a mezőgazdasági területekkel és elkerülhető a viz, esetleg hő nagy távolságokra való vezetése, utak, kerítések épitése. Emellett az illető vállalatok közösen oldhatják meg egyes szociális-kulturális problémáikat (étkezdék, müvelődési otthonok, sporttelepek).

A hatékonyság tényezői közül utolsónak

a munkálatok végrehajtási idejét

emlitjük. Tudott dolog, hogy a beruházások igen számottevő anyagi és pénzeszközöket kötnek le. Ezeknek az eszközöknek egy része bizonyos ideig természetesen hiányzik a gazdasági körforgásból. Megtérülésük annál hamarabb veszi kezdetét, minél rövidebb idő szükséges az uj kapacitás üzembe helyezéséhez. Éppen ezért mindent el kell követni a munkálatok siettetése érdekében. Az üzembe lépési határidő előbbrehozásának gazdasági jelentőségét egyetlen példából is megérthetjük. A Fieni-i, békási és tordai cementgyárak fejlesztési munkálatainak 6 hónappal történő megrövidites-se 600.000 tonnával több cementet és 24 millió lej megtakaritást jelent a népgazdaságnak.

A minél előbbi üzembe helyezés fontosságát hangsulyozzák a III. pártkongresszus utmutatásai. Az irányelvek értelmében az uj iparvállalatok első termelőkapacitásának üzembe lépése általában nem haladhatja meg az épitőtelep megnyitása utáni 24 hónapot, a 40—60 lakrészes tömbházak épitése pedig nem tarthat tovább 4—5 hónapnál.

A végrehajtási határidő megrövidites-ére számos lehetőség igérkezik. A tervek határidőre történő elkészitése, a hiánytalan anyagellátás, az épitkezések és a szerelési munkálatok ütemes végrehajtása, a pénzellátás zavartalansága; mind olyan tényezők, amelyek siettethetik az uj kapacitások üzembe lépését. Az illetékesek feladata, hogy a lehetőségeket valósággá változtassák.

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának Chivu Stoica elvtárs útján tolmácsolt üdvözlete a Román Népköztársaság Szakszervezeteinek IV. kongresszusához

(Folytatás az első oldalról.)

A szocializmus felépítésére irányuló pártpolitika megvalósításához jelentősen hozzájárulnak a Román Népköztársaság szakszervezetei. A szocialista építésnek Romániában és a többi szocialista országban szerzett tapasztalatai azt mutatják, hogy a szakszervezetek tevékenységének nagy elvi és gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy egész tevékenységüket a munkásosztály alapvető feladataira, az uj társadalom felépítésére, az ország gazdasági, kulturális és politikai fejlesztésére összpontositják.

A párt nagyra becsüli szakszervezeteink szerepét és tevékenységét. „Olyan körülmények között, amikor a munkásosztály az állam vezető osztálya — mutatott rá Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs a pártkongresszusi jelentésben — társadalmunk életében mindegyre nagyobb szerepet töltenek be a csaknem 2.800.000 tagot számláló szakszervezetek. A szakszervezetek eredményesen mozgósitják a dolgozókat a népgazdaságfejlesztési tervek teljesitésére, megszervezik a dolgozó tömegek közvetlen és mind tevékenyebb részvételét a gazdaság vezetésében, a dolgozók munka- és életkörülményeinek megjavitására szolgáló intézkedések kidolgozásában és valóra váltásában".

A szakszervezetek jelentékenyen hozzájárulnak az orszag szocialista iparosításához azáltal, hogy kibontakoztatják a szocialista versenyt s arra buzditják a tömegeket, hogy küzdjenek a termelés és a munkatermelékenység növeléséért, az önköltség csökkentéséért és a takarékoskodásért, az akkumuláció és a beruházások hatékonyságának fokozásáért. A szakszervezetek fontos szerepet játszanak az ujitók és összerüsitők mozgalmának fejlesztésében, az uj technika bevezetésében és a gyártási eljárások korszerüsitésében.

Külön ki kell emelnünk a szakszervezetek tevékeny részvételét a bérezési rendszer tökéletesitésére és a dolgozók munka- és életkörülményeinek szüntelen javitására vonatkozó intézkedések kidolgozásában és alkalmazásában.

A szakszervezetek, mint a nevelés és a gazdálkodás iskolái, rendkivül értékes segitséget nyujtanak pártunknak a dolgozók szocialista öntudatának és kulturális szinvonalának emelése érdekében kifejtett tevékenységében.

Szakszervezeteink egész tevékenységük során hiven követik a Román Munkáspárt utmutatásait és utasitásait.

Következetesen alkalmazták és széles körben ismertették a tömegekkel a pártnak a szocializmus épitésére irányuló politikáját, s ennek valóra váltására mozgositották a tömegeket. A szocializmus ügyének szolgálatába állitott fáradhatatlan munkájukkal a szakszervezetek a párt megbizható támaszainak bizonyultak, kivivták az egész nép bizalmát és megbecsülését. (Taps).

Engedjék meg, hogy a Román Munkáspárt Központi Bizottsága részéről forró jókivánságaimat tolmácsoljam szorgalmas munkásainknak, tehetséges mérnökeinknek és technikusainknak, a városi és falusi dolgozóknak, az egész szakszervezeti aktivának és az összes szakszervezeti tagoknak, akik fáradtságot nem kimélve s forró hazafiasságtól áthatva küzdenek szocialista gazdaságunk és kulturánk fejlesztéséért. (Taps).

Elvtársak!

A következő hat évre szóló gazdasági terv és a 15 éves távlati programvázlat, amelyet a Román Munkáspárt III. kongresszusa elfogadott, népgazdaságunk nagyarányu fejlődését és a dolgozók jólétének további emelkedését irányozza elő.

Hazánk szocialista építésének kiteljesitése céljából a III. pártkongresszus főcélkitüzésnek jelölte ki a szocializmus müszaki-anyagi alapjának fejlesztését, a szocialista termelési viszonyok megteremtési folyamatának befejezését az egész gazdaságban. A hatéves terv előirányozza az ország iparositásának gyorsütemü folytatását. Az ipari össztermelés mennyisége 1965-ig kb. 2,1-szeresére növekszik 1959-hez képest és kb. 10-szer akkora lesz, mint 1938-ban volt s a jövőben is biztositjuk a termelési eszközöket előállitó ipar elsődlegességét, mivel ez az alapja az egész nemzetgazdaság további fejlődésének. A népgazdaság valamennyi ágában nagy fejlődésnek indul a gépesités és automatizálás, az uj technika és a korszerü technológia bevezetése a termelésbe.

1965-ig befejeződik a mezőgazdaság kollektivizálásának folyamata, ami uj lendületet fog adni a termelőerőknek a mezögazdaságban és lehetővé teszi majd a növényi és állati termelés jelentékeny mérvü növekedését.

A hatéves gazdasági terv teljesitése maga után vonja a nemzeti jövedelem lényeges gyarapodását s megteremti a kellő előfeltételeket a városi és falusi dolgozók életkörülményeinek és kulturális szinvonalának további emelkedéséhez, a szocializmus korszakához méltó, mindegyre bőségesebb élet megteremtéséhez.

Azoktól a magasztos céloktól áthatva, amelyeket a párt állitott elénk, az egész nép, élen a munkásosztállyal eltökélten és lelkesedéssel látott hozzá a népgazdaságfejlesztési terv megvalósításához.

Az első három évnegyed megvalósitásai arra mutatnak, hogy az ezévi tervelőirányzatokat nemcsak teljesitjük, ha nem tul is szárnyaljuk. Előzetes számadatok szerint 1959-hez viszonyitva, 1960-ban az ipari termelés 15,5 százalékkal növekszik a tervben előirányzott 14 százalék helyett. Ezek az eredmények bizonyitják a párt által kidolgozott tervek helyességét és reális jellegét, s biztositékul szolgálnak arra, hogy az 1960—1965. évi népgazdaságfejlesztési feladatokat sikerrel fogjuk teljesiteni. (Élénk taps).

Amint a Központi Bizottságnak a pártkongresszuson előterjesztett jelentése rámutatott, amilyen mértékben társadalmunk előrehalad a szocializmus épitése utján, olyan mértékben növekszik a dolgozó tömegek tevékeny részvételének fontossága a közügyek vezetésében.

A szocialista demokrácia szüntelen kibontakozásának egyik megnyilvánulási formája a jelenlegi szakaszban a szakszervezetek és a többi tömegszervezet szerepének és befolyásának növekedése társadalmunk életében. A szakszervezetek egyre fontosabb szerepet töltenek be azzal, hogy bevonják a dolgozó tömegeket a népi demokratikus állam gazdasági-szervező és kulturális-nevelő funkcióinak gyakorlásába, mind hatékonyabban, bekapcsolják őket a gazdaság és a kultura irányitásába és mindazon intézkedések végrehajtásába, amelyek a dolgozók anyagi érdekeltségét és életszinvonaluk emelését szolgálják. Növekszik a szakszervezetek szerepe abban is, hogy mind jobban bevonják a dolgozó tömegeket a nevelő munkába, a közvélemény mozgositásának, a közösségi nevelésnek és befolyásolásnak munkájába, amely egyre nagyobb hatással van az uj ember szocialista öntudatának kialakulására.

A párt kongresszusa hangsulyozta, hogy a legfőbb feladat, amely a szakszervezeti szervek és szervezetek munkájának középpontjában kell, hogy álljon és, amelynek megvalósitására kell irányulnia minden erőfeszitésüknek, a dolgozó tömegek mozgositása a hatéves terv teljesitésére.

A dolgozók eredményes tapasztalatára, kezdeményező képességére és gyakorlati érzékére támaszkodva, a szakszervezeteknek hivatásuk hatékonyan előségiteni a gazdasági irányitás és tervezés, az üzemszervezés módszereinek további tökéletesitését, a vállalatok kimerithetetlen belső tartalékainak feltárását és hasznositását, valamint azt, hogy minden egyes vállalat teljesitse a termelés, a munkatermelékenység növelésére, a termékek minőségének szüntelen javitására, a megtakaritásokra és az önköltség csökkentésére vonatkozó feladatait.

A dolgozóknak a gazdasági tervek, megvalósitására irányuló erőfeszitései megszervezésében, alkotó kezdeményezésük ösztönzésében, kivételesen fontos szerepet játszik a szocialista versenynek mint a szocializmus épitése gyakorlatilag alaposan kipróbált kommunista módszerének további kibontakoztatása. A pártszervezetek vezetésével a szakszervezeteknek állhatatós szervező és nevelő munkát kell kifejteniök, hogy a szocialista verseny egyre nagyobb lendületet vegyen, ujabb, magasabb fokra emelkedjék s egyre hatékonyabban segitse elő a termelés fejlődését.

A szakszervezeteknek kivételes figyelmet kell forditaniok a termelési értekezletek jó megszervezésére, mivel ezek igen hatékony eszköznek bizonyultak abban, hogy biztositsák a tömegek részvételét a termelés megszervezésében és irányitásában a vállalatok legfontosabb gazdasági kérdéseinek megvitatásában és megoldásában.

A szakszervezetek erőteljesen támogatják az uj technika és a fejlett technológia bevezetését és meghonositását a népgazdaság valamennyi ágában. A szakszervezeteknek erélyesen kell küzdeniök a rutin és mindaz ellen ami fékezi a müszaki előrehaladást gondoskodniok kell az ujitók és összerüsitők mozgalmának jobb megszervezéséről és szüntelen bővitéséről.

Gazdasági fejlődésünk egyik fontos követelménye nagy szaktudással rendelkező káderek kiképzése, akik képesek arra, hogy sikeresen alkalmazzák és szüntelenül tökéletesitsék az uj technikát. A szakszervezeteknek e tekintetben az a kötelességük, hogy forditsanak nagy figyelmet a gazdasági és müszaki ismeretek terjesztésére, a munkások, technikusok és mérnökök szakképzettségi szinvonalának emelésére. Harcolniok kell, hogy komoly szaktudással vértezzék fel az ifjuságot, gondoskodjanak a szakmai és müszaki iskolákban folyó oktatás zavartalan menetéről, valamint arról, hogy minél nagyobb számu munkás vegyen részt az esti és látogatásnélküli középfoku és felsőfoku müszaki oktatásban.

Elvtársak!

Pártunk és államunk politikájának fő célkitüzése a dolgozók életszinvonalának további emelése, anyagi és kulturális szükségleteik egyre teljesebb kielégitése.

A népgazdaság fejlesztésében elért sikerek arányában népi demokratikus államunk jelentékeny anyagi és pénzügyi eszközöket fordit erre a célra. A következő hat évben a reálbér 40—45 százalékkal növekszik az 1959 második felének szinvonalához képest, a parasztság reáljövedelmei pedig mintegy 40 százalékkal gyarapodnak. Fontos intézkedések történnek a lakásviszonyok megjavitására, a különböző foku oktatás fejlesztésére, a müvelődés, a közegészségügy és a dolgozók pihenését szolgáló anyagi bázis kiszélesitésére.

Amint a pártkongresszus rámutatott, a szakszervezetek tevékenységét át kell hatnia a dolgozók szükségletei iránti szüntelen gondoskodásnak s ezért egyik legfontosabb feladatuk, hogy közreműködjenek a dolgozók munka- és életkörülményeinek megjavitására irányuló intézkedések kidolgozásában és valóra váltásában.

A szakszervezeteknek ki kell használniuk az e tekintetben meglévő nagy lehetőségeiket, az állam törvényei révén biztositott hatáskörüket és eddigi tapasztalataikra támaszkodva, őrködniök kell afölött, hogy minél eredményesebben használják fel azokat az egyre jelentősebb anyagi eszközöket, amelyeket a népi demokratikus állam bocsát rendelkezésükre az életszinvonal emelése, a dolgozók egészségügyi és pihenési körülményeinek további javitása, a munkatörvények szigoru tiszteletben tartása céljából.

A szakszervezeteknek még tevékenyebben közre kell müködniök a bérezési és normarendszer alkalmazásában, az anyagi érdekeltség lenini elvének következetes megvalósitásában, amely harmónikusan összhangba hozza az állam általános érdekeit minden egyes dolgozó érdekeivel s igy nagyjelentőségü tényezője a termelés és a munkatermelékenység további növekedésének.

A társadalmi ellenőrzés igen fontos tényezőnek bizonyult abban, hogy bevonjuk a széles tömegeket az államügyek vezetésébe, a különböző tevékenységi területeken folyó munka tökéletesitésébe. A Román Munkáspárt kongresszusa hangsulyozta, hogy a szakszervezetek tekintsék egyik fontos kötelességüknek a társadalmi ellenőrzés szüntelen javitását, a lakások ügykezelése és szétosztása tekintetében az állami kereskedelmi egységek, a kantinok, az orvosi-egészségügyi intézmények, az üdülőhelyi és gyógyfürdői vállalatok és más, a lakosságot kiszolgáló szociális-kulturális jellegü intézmények müködése tekintetében és vonjanak be minél nagyobb tömegeket ebbe az akcióba.

A szakszervezetek kötelessége, hogy mind jobban kihasználva erőteljes anyagi bázisukat — a klubokat, kulturházakat, könyvtárakat és más rendelkezésükre álló eszközöket — fokozzák kulturális nevelő tevékenységüket, javitsák szüntelenül a kulturmunka szinvonalát és szervezési formáit, s kapcsoljanak be a müvelődésbe minél nagyobb tömegeket. Az egész szakszervezeti kulturmunkát a dolgozók szocialista öntudata fejlesztésének szolgálatába kell állitani. Neveljék a dolgozókat a szocialista haza és a munkásosztály pártja iránti szeretet, a proletár nemzetköziség szellemében, a munka és a közvagyon iránti uj magatartás, a termelési fegyelem, a szocializmus és a béke ellenségeivel szembeni éberség szellemében.

A szakszervezetek igyekezzenek olyan közhangulatot kifejleszteni a dolgozók kollektiválnak körében, hogy azok szembeszálljanak a burzsoá ideológiának és erkölcsnek az emberek tudatára gyakorolt befolyásával.

A szakszervezetek járuljanak hozzá nagyobb mértékben a dolgozók általános müveltségének, természettudományi és társadalomtudományi ismereteinek gyarapitásához, valamint olyan feltételek megteremtéséhez, hogy az alkalmazottak és családjaik minél kellemesebben és tanulságosabban töltsék el szabadidejüket, még jobban járuljanak hozzá a sporttevékenység fejlesztéséhez.

Ahhoz, hogy a szakszervezetek sikeresen betölthessék feladatukat, szüntelenül javitaniuk kell munkamódszereiket és munkastilusukat. Ki kell küszöbölniük a munkájukban még tapasztalható bürokratikus jelenségeket, fejleszteniök kell a munkás-demokráciát, az alulról jövő birálatot a munkában észlelt hiányosságokkal szemben, erősiteniük kell a szakszervezeti fegyelmet. A szakszervezeti szervek fejtsenek ki állhatatos és élénk szervező munkát a tömegek körében, főleg a munkahelyen, oldják meg operativabban az élet által felvetett kérdéseket, irányitsák a dolgozó tömegeket és tanuljanak minél többet ezek kimerithetetlen tapasztalataiból.

A pártkongresszus ajánlotta, hogy forditsanak nagyobb figyelmet a káderek kiválasztásának, nevelésének és beosztásának kérdésére. A szakszervezeti munka lényeges megjavitása ezen a téren egyik legfőbb előfeltétele annak, hogy a szakszervezetek teljesitsék a jelenlegi szakaszban rájuk háruló megnövekedett feladatokat. A szakszervezeteknek az eddiginél is nagyobb mértékben a vezető káderek olyan gazdag forrásává kell válniok, amely kielégiti mind saját szükségleteiket, mind pedig a gazdasági, állami és társadalmi tevékenység más területeinek szükségleteit. Küzdjenek szüntelenül a jelenlegi káderek felkészültségének fejlesztéséért és azért, hogy minél több uj kádert léptessenek elő a dolgozók soraiból, olyan embereket, akik odaadással, energikusan és felkészülten küzdenek a szocializmus ügyének győzelméért, akik a termelésben és a társadalomban tanusitott munkájukkal és magatartásukkal tekintélyt és tiszteletet vivtak ki maguknak a tömegek soraiban. Nagyobb figyelmet kell forditani a női káderek előléptetésére.

Az RMP III. kongresszusa azt a feladatot tüzte a pártszervek és szervezetek elé, hogy javitsák meg a szakszervezetek párt általi vezetését, arra buzditva a szakszervezetek keretében müködő párttagokat és párttagjelölteket, hogy juttassák érvényre a párt vonalát és harcoljanak a szakszervezeti mozgalom szerepének és tevékenységének olyan szinvonalra emeléséért, amely megfelel hazánk uj fejlődési szakaszában e mozgalommal szemben támasztott mind nagyobb követelményeknek. (Taps).

Elvtársak!

Napjaink alapvető problémája a béke megvédése. A világ összes népei és elsősorban a szocialista országok népei e nemes célnak szentelik erőfeszitéseiket.

Országunk külpolitikáját jellemezve, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs ezeket mondotta: „A Román Népköztársaság szoros egységben a szocialista tábor többi országával aktivan küzd a nemzetközi feszültség csökkentéséért, a békés egymás mellett élés elveinek érvényesitéséért, az agressziv imperialista körök bármilyen mesterkedésének meghiusitásáért, az általános és teljes leszerelés megvalósitásáért és a tartós béke meghonositásáért a világon. Ez a politika megfelel a román nép létérdekeinek, a békére és haladásra törekvő erők érdekeinek világszerte".

A Román Népköztársaság küldöttségének az ENSz-közgyülés jelenlegi ülésszakán kifejtett tevékenysége, kezdeményezései és javaslatai kifejezésre juttatták népünk elhatározását, hogy elősegiti a nemzetközi kapcsolatok megjavitását, a béke megszilárditását. Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs, az ENSz-ben elhangzott beszédeiben részletesen kifejtette or szágunk álláspontját a főbb nemzetközi kérdésekben.

A Szovjetunió és a többi szocialista ország küldöttségeivel, más békeszerető államok és népek képviselőivel együtt, országunk küldöttsége fáradhatatlanul küzdött a vitás kérdések megoldásáért, a béke megvédéséért. Teljes mértékben támogatta a Szovjetunió javaslatait az általános és teljes leszerelés, a gyarmati iga felszámolása és más kérdésekben, amelyek sürgős megoldása megfelel az egész békeszerető emberiség érdekeinek.

A Román Népköztársaság küldöttsége, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal, becsülettel teljesitette megbizatását és, növelte hazánk nemzetközi sulyát és tekintélyét. A küldöttség tevékenységét egész népünk teljes mértékben helyesli. (Hosszas taps).

Az a lelkes, meleg fogadtatás, amelyben dolgozóink hazatérő küldöttségünket részesitették, kifejezésre juttatja a román nép pártunk iránti szeretetét és odaadását, azt az elhatározását, hogy minden erejével küzdeni fog a béke és a szocializmus ügyének győzelméért. (Hatalmas taps).

Az ENSz jelenlegi ülésszaka rendkivüli jelentőségének bizonyult, mivel példátlanul nagyszámu államvezető vett részt munkálataiban. Megmutatta, milyen óriási mértékben növekedett a szocialista országok tekintélye a nemzetközi porondon, milyen széleskörü visszhangot keltettek békekezdeményezéseik az összes népek körében, bebizonyitotta, hogy a gyarmati iga alól felszabadult országok egyre fontosabb szerepet töltenek be a nemzetközi életben, az agressziv imperialista körök elszigeteltsége pedig egyre fokozódik.

Ugyanakkor ismét világosan kitünt, hogy az USA kormánya és más nyugati kormányok politikájukkal továbbra is a nemzetközi enyhülés meghiusitására törekednek, nem hajlandók rátérni a leszerelés kérdésének megoldására, erőszakkal igyekeznek fenntartani a népek gyarmati elnyomását, ragaszkodnak a hidegháboru és a fegyverkezési hajsza politikájához és provokációkra vetemednek a szocialista országokkal és más békeszerető országokkal szemben.

Ezzel a nemzetközi feszültség fokozására irányuló vonallal szemben áll a másik vonal, amely arra törekszik, hogy létrehozza az együttmüködés és a megértés légkörét az államok között és meghonositsa a tartós békét a világon. A szocialista országok, élükön a Szovjetunióval, az uj független államok, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom, a békehivek széleskörü mozgalma — ezek azok a hatalmas társadalmi erők, amelyek napjainkban a békéért harcolnak. (Taps).

Ma kilátás van arra, hogy a józan ész szava végülis győzni fog és az események abba az irányba terelődnek, amelyért a béke erői az egész földkerekségen harcolnak. Államunk a jövőben is ugyanolyan eltökélten küzd e nemes cél győzelméért. (Viharos taps).

A békéért harcoló erők első soraiban küzd a nemzetközi munkásosztály, a mai társadalom leghaladóbb osztálya, amely jelentős mértékben előmozditja a legfontosabb nemzetközi kérdések megoldását. A szakszervezetekre fontos szerep hárul ebben a harcban.

A Román Népköztársaság szakszervezetei szilárdan támogatják a Román Munkáspárt külpolitikáját és a proletár nemzetköziség elveihez hiven, tevékeny szerepet töltenek be a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban, együttmüködnek számos ország szakszervezeteivel és tovább fejlesztik ezt az együttmüködést, küzdenek a nemzetközi munkásmozgalom egységének és szolidaritásának megerősitéséért és a világbéke megvédéséért.

Szakszervezeti mozgalmunk szüntelenül fejleszti testvéri kapcsolatait a dicsőséges szovjet szakszervezetekkel, a többi szocialista ország szakszervezeteivel, s ezzel erősiti a szocialista táborhoz tartozó országok nagy családjának egységét. (Taps).

A szakszervezetek célkitüzései közé tartozik kiterjeszteni baráti és szolidaritási kapcsolataikat a kapitalista országok szakszervezeteivel, amelyek a munkásosztály létérdekeinek megvédéséért, a demokratikus szabadságjogokért, a békéért és a társadalmi haladásért harcolnak. Kötelességük kifejleszteni baráti és szolidaritási kapcsolataikat az afrikai, ázsiai és latin-amerikai országok szakszervezeteivel, amelyek a kolonializmus ellen, a szabadságért és a nemzeti függetlenségért harcolnak.

Szakszervezeteink feladata a jövőben is támogatni a Szakszervezeti Világszövetség — a leghatalmasabb szakszervezeti világszervezet — tevékenységét, állandóan bőviteni kapcsolataikat az SzVSz-hez nem tartozó szakszervezetekkel és más olyan munkásszervezetek képviselőivel, amelyek hajlandók közös akciókat folytatni a háboru ellen, elősegiteni a békeszerető erők egyre szorosabb összefogását — tekintet nélkül politikai, filozófiai, vagy vallási irányzatukra — a béke biztositásáért és a népek biztonságáért folyó harcban.

Elvtársak!

Egész népünk jogos hazafias büszkeséggel tekinti azokat a történelmi győzelmeket, amelyeket a Román Munkáspárt vezetésével ért el a szabad és boldog életre irányuló törekvéseinek megvalósitásáért folyó harcban. A dolgozók, élükön a munkásosztállyal, minden időkre véget vetettek a burzsoá-földesuri kizsákmányolás és elnyomás gyászos időszakának, az alkotó munka és a hősies erőfeszitések utján lerakták uj rendszerünk tartós alapjait és pártunk vezetésével bizakodással, lelkesen haladnak előre a szocialista épités kiteljesitése felé. (Taps).

A Román Munkáspárt kifejezi szilárd meggyőződését, hogy a szakszervezetek, országunk munkásmozgalmának dicsőséges hagyományait folytatva, becsülettel teljesitik az uj történelmi szakaszban rájuk háruló felelősségteljes feladatokat, még tevékenyebben vesznek részt a gazdasági és kulturális épitőmunkában és széleskörü tevékenységet fejtenek ki, hogy mozgositsák a dolgozók alkotó energiáját a hatéves terv sikeres megvalositásáért folyó harcban.

A Román Munkáspárt Központi Bizottsága nevében teljes sikert kivánok a Szakszervezetek IV. kongresszusának munkálataihoz. (Taps).

A halhatatlan marxi-lenini tanitás zászlaja alatt, a párt vezetésével előre, kedves elvtársak, ujabb győzelmek felé, a népgazdaság fejlesztésében, a dolgozó nép jólétének növelésében! (Hosszas taps).

Éljen hős munkásosztályunk! (Taps).

Éljen a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége! (Taps).

Éljen a Román Munkáspárt — a nép harcának vezetője a szocializmus teljes győzelméért hazánkban! (Hosszas taps, éljenzés, a jelenlévők ütemesen éltetik a Román Munkáspártot).

Éljen és erősödjék a szakszervezeti mozgalom és a nemzetközi munkásosztály akcióegysége a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért folyó harcban! (Hatalmas taps. a beszéd elhangzása után a részvevők felállva hosszasan éljeneznek, hurrá kiáltások hangzanak fel, az egész terem visszhangozza: Éljen a Román Munkáspárt, éljen Központi Vezetősége, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal!).

A leszerelési vita a politikai bizottságban

NEW YORK. (Agerpres).

A politikai bizottságban 2 hete folyik az általános vita a leszerelés kérdésében.

V. A. Zorin, a Szovjetunió küldötte nyilatkozatában leleplezte a nyugati hatalmak álláspontját.

V. A. Zorin részletesen elemezte a nyugati hatalmak érvelését és előterjesztett határozat-tervezeteiket.

Az angol határozat-tervezet — mondotta a Szovjetunió képviselője — nyiltan kifejezésre juttatja az arra irányuló politikát, hogy a leszerelési tárgyalásokat végnélküli, eredménytelen viták zsákutcájába irányitsák az ellenőrzés müszaki részleteivel kapcsolatban. Ugyanezt a célt követi az USA, Anglia és Olaszország határozat-tervezete is, noha szép szavakkal beszél a leszerelésről sőt még az általános és teljes leszerelésről is.

V. A. Zorin a továbbiakban kiemelte: A nyugati hatalmak semmitől sem riadnak vissza, hogy háttérbe szoritsák és meghamisitsák az általános és teljes leszerelésről szóló szovjet javaslatokat, amelyeket a népek oly széleskörüen támogatnak.

A világ népei — folytatta a szovjet küldött — most a legnagyobb figyelemmel követik a politikai bizottságban folyó általános és teljes leszerelési vitát. A népek tudják, hogy a Szovjetuniónak az általános és teljes leszerelésre vonatkozó reális programját megvizsgálás végett a bizottság elé terjesztették. A népek azt is tudják, hogy az USA és a többi nyugati hatalom konokul visszautasitja e program jóváhagyását, sőt még részletes megvitatását is, de ugyanakkor olyan intézkedéseket szorgalmaz a fegyverkezés ellenőrzése terén, amelyek semmiképpen sem szolgáltatnak alapot a tárgyalásokhoz. Ez feltétlenül nyugtalanitja és komolyan aggasztja a népeket.

V. A. Zorin felhivta a nyugati hatalmakat, hogy foglalkozzanak komolyan az általános és teljes leszerelési szerződés alapvető elveinek közös kidolgozásával, majd figyelmeztetett arra, hogy ha az Egyesült Államok és szövetségesei ezuttal sem hallgatnak erre a felhivásra s ha a politikai bizottságban folyó leszerelési viták a jövőben is a fegyverkezési hajsza politikája és a háboru küszöbén való büvészkedés álcázására használják fel, a szovjet küldöttség számára nem marad más hátra, mint hogy többé nem vesz részt a politikai bizottság leszerelési vitájában.

Egyre világosabbá válik, hogy az USA jelenleg nem hajlandó eredményekre vezető tárgyalásokat folytatni a leszerelés kérdésében, szövetségesei pedig semmit sem tehetnek s csupán tehetetlenségüket igyekeznek rejtegetni azokkal az általános jellegü inditványokkal, hogy folytassák türelemmel a tárgyalásokat, de nem nyujtanak semmiféle reális alapot ahhoz, hogy ezek a tárgyalások sikerrel is járjanak. Ilyen körülmények között — mondotta befejezésül a Szovjetunió képviselője — a leszerelési kérdés megoldásának nyilvánvalóan egyetlen utja az, hogy jövő tavasszal hivják össze az ENSz-közgyülés külön ülésszakát a leszerelés kérdésében s azon vegyenek részt a kormányfők és a legfelelősebb államférfiak.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-92, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. IOIL Arad.